

ALLMÄN INFORMATION

Anledning till undersökning

Att i skäligen omfattning utreda brandorsak, brandförlopp och hur insatsen genomfördes vid brand i byggnad X-by den XX-XX-XX..

Olycksplats

Xgatan 7 X-by, Z kommun.

Beskrivning av händelse

En av hyresgästerna uppmärksammar att grannlägenhetens brandvarnare larmar. Strax därpå känner han även svag röklukt varvid han ringer fastighetsägaren. När fastighetsägaren anländer till fastigheten noterar dom rökutveckling från pannrummet och larmar 112.

Beskrivning av objektet

Fastigheten var en före detta en föreningslokal men brukades numera som en hyresfastighet i tre plan och källare. Fastigheten innehöll sammanlagt fyra lägenheter. Byggnadsår är okänt. Ägare är NN.

Personskador

Inga personskador förekom.

Egendomsskador

Hela fastigheten med inventarier totalförstördes.

Miljöskador

Inga miljöskador förekom.

SAMMANFATTNING/SLUTSATS

Branden har sannolikt uppstått genom att oljebrännaren sprutat in oförbränd olja, vilket senare antänts och medfört en alltför hög temperatur i skorstensstocken.

Detta har i sin tur medfört att gnistor antänt sågspånet i trossbotten ovanför pannan och senare även spridit sig vidare i bjälklaget och i väggar innan det slutligen övertänt hela fastigheten.

ORSAKSUTREDNING

Undersökning

Undersökningen utfördes den YY-YY-YY klockan 11.00.

Undersökningen genomfördes av Brandinspektör Per Ringqvist och Brandinspektör AA. Skorstensfejarmästare BB vid Z kommun har deltagit som sakkunnig.

Fastigheten inrymde sammanlagt fyra lägenheter samt del av källare.

Plan 3. 3 rum o kök. Benämns lägenhet nr 4 i protokollet.

Plan 2. 6 rum o kök. Benämns lägenhet nr 3 i protokollet.

Plan 1. 2 rum o kök. Benämns lägenhet nr 2 i protokollet.

Plan 1. 1,5 rum o kök Benämns lägenhet nr 1 i protokollet.

Källare. Pannrum med före detta invändig trappa till lägenhet nr. 1 (Dörren var numer igensatt)

Fastighetens uppvärmningsanordning bestod av en ca sex år gammal

oljepanna belägen i källaren. Oljetanken fanns nedgrävd utanför fastigheten.

Enligt Z kommuns skorstensfejarmästare BB har det funnits återkommande brister i skötsel på uppvärmningsanläggningen. Hyresgästerna har tidigare känt oljelukt från pannrummet men uppger att de inte kände någon sådan den aktuella dagen.

Det fanns inga brytmärken eller annan åverkan på låsen eller gångjärnen till fastighetens fyra ytterdörrar. Samtliga fastighetens fönster var hel och ingen av hyresgästerna märkte något onormalt. Därav anses det inte troligt att någon utomstående varit i fastigheten. Rökutvecklingen har startat i lägenhet nr 1 från en kraftig genombränning i lägenhetens badrumsgolv. Genombrännings placering är i angränsning till skorstensstocken och direkt ovanför oljepannan.

Räddningspersonalen iakttog mycket kraftig rökutveckling från fastighetens skorsten och en större glödbrand i bjälklaget som angränsade till skorstensstocken. Glödbrandens placering är väl överstämmande med genombrännings placering i lägenhet nr 1.

Någon el-utrustning eller annan naturlig brandanstiftare finns inte i detta område.

Direkta orsaker till olyckan

Den direkta orsaken till att branden uppstått är sannolikt att oljebrännaren sprutat in oförbränd olja, vilket senare antänts och medfört en alltför hög temperatur i skorstensstocken. Detta har i sin tur medfört att sågspånet i trossbotten ovanför pannan har antänts och senare även spridits vidare i bjälklaget och i väggar innan det slutligen övertänder hela fastigheten.

Bakomliggande orsaker till olyckan

Den bakomliggande orsaken till branden är sannolikt alltför dålig skötsel av oljepannan och dess brännare.

OLYCKSFÖRLOPPSUTREDNING

Brandförloppsundersökning

C.C som bor i lägenheten nr 2 på bottenplanet hörde strax efter klockan 00.00 att en brandvarnare börja ljuda i lägenhet nr 1. Han kände kort därefter också att det började lukta rök och ringde då till fastighetsägaren som också han är boende i X-by.

När han kom till platsen ca 00.30 gick dom in via dörren på gaveln och ned till pannrummet i källaren.

Där observerade dom att det var rökfyllt från taket och ca 50 cm ner i pannrummet. Inga lågor var då synliga. Fastighetsägaren bestämde sig då för att larma 112, vilket skedde klockan 00.48.

När räddningstjänsten i X-by kom till platsen klockan 01.03 observerades på håll mycket kraftig rökutveckling från skorstenen och vid framkomst kunde konstateras att pannrummet var helt rökfyllt. Då räddningstjänsten inte får rökdyka byggde de istället upp ett slangsystem med säker tillgång till vatten. Det blev klart när räddningstjänsten från station Z kom fram till platsen.

Rökdykare trängde då in i pannrummet och kunde konstatera att det inte fanns några synliga lågor men att hela pannrummet var rökfyllt. Däremot fanns glöd i taket under takskevorna ovanför oljepannan. Rökdykarna rev då ned takskevorna och kunde då se att en större glödbrand härjade i trossbotten under lägenhet nr 1. Rökdykarna släckte glödbranden med hjälp av vatten och trodde sig då att de fått bukt med branden, men strax därefter blossade branden upp i lägenhet nr 1. Rökdykarna förflyttade sig då från pannrummet till lägenheten men möttes av en övertändning inne i lägenhet nr 1.

Nya rökdykare trängde då in i lägenhet nr 1 och släckte ned branden. Rökdykarna observerade då ett stort hål innanför den igensatta dör som lett ned till pannrummet.

Vid det här laget börjar rökutvecklingen tillta i hela fastigheten och det börjar också att brinna i badrummet i lägenhet nr 2. Rökdykare tränger in där och släcker branden i badrumsväggen och går därefter upp till lägenhet nr 3 där det nu är fyllt av mörk, varm rök. Strax efter detta blir det en övertändning på våning två och tre vilket i sin tur gör att fastigheten inte går att rädda. Insatsen fick istället inrikta sig på att skydda omkringliggande byggnader.

Byggnadstekniska brister

Bjälklaget mellan källare/grund och våning ett innehöll mycket sparsamt med isolering (sågspån) detta ledde till att elden fick tillgång till mycket syre och kunde på så sätt sprida sig i stora delar av fastigheten innan räddningstjänsten var på plats.

Spridningsrisk

En beaktansvärd risk för brand- och rökspridning till angränsande fastigheter förelåg. Således förelåg risk för människors liv och hälsa.

Med beaktansvärd risk menas att det förekommer i mer än undantagsfall.

INSATSUTVÄRDERING

Insatsens händelseförlopp

Larm inkom om brand i byggnad till räddningstjänsten måndagen den XX-XX-XX klockan 05.08. Stationerna X-by och Z samt en insatsledare från Y larmades till platsen.

Vid framkomsten konstaterades att det var kraftig rökutveckling från skorstenen och även att pannrummet var delvis rökfyllt.

Räddningsvärdet i X-by agerade då enligt räddningstjänstens rutiner, med att lägga ut och koppla upp säker vatten försörjning till station Z kommer till platsen med rökdykare. Även station Y larmades till platsen.

Inom ca 50 minuter (efter inkommet larm) är hela fastigheten övertänd och insatsen får inrikta sig på att skydda omkringliggande fastigheter.

Avgörande faktorer

De avgörande faktorer som gjorde att hela fastigheten brann ner till grunden anses i första hand vara det långa tidsperspektiv som rådde mellan upptäckt av rök till att larmning skedde ca 40-50 minuter. Elden hade då redan fått alltför stor spridning i bjälklag och väggar när väl räddningsinsatsen kom till stånd.

Slutsats

Eftersom att branden härjat under lång tid samt att den hade tillgång till mycket syre i bjälklag och väggar bedöms utgången av räddningsinsatsen inte kunnat bli annorlunda. Däremot anses det att organisationen på skadepplatsen inte följt de operativa rutiner som räddningstjänsten skall arbeta efter.

Förstärkning togs från station Y vilket medförde förflyttningar av både station P och station Q, vilket i sin tur ledde till att Y stod utan möjlighet till livräddande rökdykning under ca 20 minuter. Förstärkningen skulle istället ha tagits från station R.

ERFARENHETSÅTERFÖRING

När Brandskyddskontrollerna inom sotningsväsendet har implementerats i samhället kommer förhoppningsvis dessa typer av bränder minska.

Räddningstjänsten skall lägga mer kraft på att öva de operativa rutiner som gäller för organisation på skadeplatser.

Referenser

Utredningen är genomförd enligt metoden platsundersökning men då hela fastigheten totalförstördes är stor vikt lagd på intervjuer med fastighetsägare, lägenhetsinnehavare, räddningspersonal och fackfolk inom uppvärmningsbranschen.

Fastighetsägaren NN
Lägenhetsinnehavare CC
Lägenhetsinnehavare DD
Skorstensfejarmästare BB
Räddningstjänsten
Information

Räddningstjänsten avser att sprida informationen angående denna utredning till:

Räddningsverket
Räddningsdirektionen
Z kommun (säkerhetsavdelningen)
Räddningstjänsten

Per Ringqvist
Brand- och olycksutredare
Räddningstjänsten